

Sygn. akt I C 87/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Powalska

Protokolant Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2023 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. M.

przeciwko M. M. (1)

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 87/22

UZASADNIENIE

W dniu 27 lipca 2012 r. powódka R. M. wniosła pozew w którym podała, że żąda zasądzenia odszkodowania i zapłaty za straty moralne i materialne. Jako odpowiedzialnych za doznaną szkodę wskazała m. in. M. M. (1) i K. B..

R. M. podała również, że wnosi o unieważnienie aktu notarialnego Rep A (...), bo jak stwierdziła „Sąd w Kaliszu tak broni oszustów, że w I instancji oddalił jej pozew, bo dbał o przestępcze interesy kradzieży mienia przez M. M. (1)”. Powódka podała też, że przez 19 lat prokuratura i sądy oczyszczały przestępców z zarzutu kradzieży jej mienia.

W piśmie procesowym z dnia 19 maja 2014 r. (data wpływu do Sądu) powódka wskazała, iż żąda, m. in. od K. M. i M. M. (1) - 1.500.000 zł. W uzasadnieniu żądania powódka podniosła, iż wymienieni popełnili przestępstwo na jej mieniu, przez lata składając fałszywe zeznania i fałszując dokumenty oraz bezprawnie obciążyli jej własność hipoteką.

W piśmie procesowym z 14 czerwca 2014 roku, które wpłynęło do Sądu 23 czerwca 2014 roku powódka rozszerzyła podstawę faktyczną żądania kierowanego przeciwko M. M. (1). Podała, że zapłata ma nastąpić również za szkody wyrządzone w jej mieniu przez posługiwanie się sfałszowanymi aktami notarialnymi Rep A (...). W ocenie powódki, pozwany wiedząc, że akty są nieważne i znając wyrok w sprawie wydany przez Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie I C 502/03 kolejnym aktem notarialnym rep A (...) kupił wierzytelność od J. S., wiedząc, że ona nie istnieje i wystąpił w sprawie o podział majątku sygn. akt. I Ns 346/01 o zwrot kosztów. Tym samym, jak wskazuje powódka, M. M. (1) z dłużnika banku stał się wierzycielem byłej żony. Zdaniem powódki powyższe działania M. M. były bezprawne i doprowadziły do szkody w jej mieniu oraz do zrujnowania wspólnej nieruchomości, a także okradzenia jej z majątku i konieczności wieloletniego prowadzenia procesów.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. wydanym w sprawie I C 59/13 Sąd Okręgowy w Sieradzu:

1. odrzucił pozew w stosunku do B. R., D. R.-R., A. R., D. R., M. M. (1), K. M., B. Z., D. B., S. W., Banku (...) S.A. z siedzibą w K., Sądu Apelacyjnego w Łodzi, Sądu Okręgowego w Kaliszu;

2. oddalił powództwo w pozostałej części;

3. nie obciążył powódki R. M. kosztami postępowania.

Na skutek apelacji i zażalenia powódki, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 lutego 2017 r. wydanym w sprawie I ACa 882/15, Sąd odwoławczy, m. in.:

1. uchylił postanowienie zawarte w punkcie 1 wyroku w stosunku do M. M. (1) i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sieradzu i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego;

2. oddalił zażalenie na postanowienie zawarte w punkcie 1 wyroku w pozostałym zakresie,

nadto, m. in.:

1. uchylił punkt 2 wyroku w stosunku do J. S. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sieradzu i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego;

2. oddalił apelację w pozostałym zakresie.

Na skutek tak ukształtowanego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi sprawa została przekazana Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w zakresie roszczenia R. M. o zapłatę w stosunku do M. M. (1) (w stosunku do którego Sąd I instancji pierwotnie odrzucił pozew) oraz J. S. (w stosunku do której Sąd I instancji pierwotnie oddalił powództwo).

Po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Sieradzu, sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I C 240/17. Pismem z dnia 20 grudnia 2020 r. powódka wniosła nadto o unieważnienie umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy J. S. a M. M. (1). Wniosek ten zainicjował proces zarejestrowany pod sygn. akt I C 15/21, jednak postanowieniem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 3 marca 2021 r. połączono przedmiotową sprawę do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą prowadzoną pod sygn. akt I C 240/17.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 1 czerwca 2021 r. wydanym w sprawie I C 240/17 odrzucono pozew na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 października 2021 r. wydanym w sprawie I Acz 501/21 uchylono punkt 1 postanowienia Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 1 czerwca 2021 r., sygn. akt I C 240/17 w części dotyczącej roszczenia powódki o zapłatę przeciwko M. M. (1) i przekazano sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego (pkt 1. postanowienia) a nadto oddalono zażalenie w pozostałym zakresie (pkt 2. postanowienia) i zdecydowano o nieobciążaniu powódki kosztami postępowania w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2. (pkt 3. postanowienia)

Sąd Apelacyjny uzasadniając uchylenie zaskarżonego postanowienia w stosunku do M. M. (1) i przekazując Sądowi Okręgowemu w Sieradzu sprawę do ponownego rozpoznania wskazał, że w stosunku do tego pozwanego nie zachodzi stan powagi rzeczy osądzonej, ponieważ roszczenie to nie jest tożsame pod względem przedmiotowym z roszczeniem, które zostało poddane rozstrzygnięciu Sądu Okręgowego w Kaliszu w sprawie o sygn. I C 425/10. Podkreślił przy tym, że żądanie R. M. postawione w sprawie o sygn. I C 425/10 oparte jest wyłącznie o fakt zawarcia przez pozwanego z pozwaną J. W. w dniu 8 grudnia 2005 r. w drodze aktu notarialnego rep. A (...) umowy sprzedaży wierzytelności i związanej z tym szkody w majątku powódki. Natomiast podstawa faktyczna żądań zgłoszonych przez powódkę w sprawie I C 240/17 wobec M. M. (1) jest o wiele szersza, sięgająca szkód w mieniu powódki,

wyrządzonych posługiwaniem się sfałszowanymi aktami notarialnymi o rep. A (...), obciążeniem bez jej zgody hipoteką nieruchomości, stanowiącej współwłasność powódki, składaniem fałszywych zeznań, sfałszowaniem wskazanych powyżej aktów notarialnych.

Na skutek powyższego postanowienia Sądu Apelacyjnego, sprawa zawisła ponownie przed Sądem Okręgowym w Sieradzu pod sygn. akt I C 87/22.

Na rozprawie dnia 29 marca 2023 r. powódka R. M. sprecyzowała, że żąda zadośćuczynienia za to, że pozwany M. M. (1) fałszywie ją oskarżał, że zmarnował jej tyle lat życia oraz że przez 30 lat musiała chodzić po sądach. Wniosła o zasądzenie od pozwanego zadośćuczynienia w kwocie 360.000,00 zł oraz odszkodowania w kwocie 2.000.000,00 zł.

Pozwany M. M. (1) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powódka R. M. i pozwany M. M. (1) są obecnie byłymi małżonkami. Wyrokiem z dnia 30 listopada 1992 roku Sąd Wojewódzki w Kaliszu zniósł z dniem 01 stycznia 1992 roku wspólność ustawową małżeńską pomiędzy powódką R. M. a jej mężem M. M. (1).

Powódka R. M. i pozwany M. M. (1) byli współwłaścicielami po połowie nieruchomości położonej w R. gm. O. stanowiącej działkę nr (...), rolę, budynku o obszarze 2,30.00 ha. Dla nieruchomości tej Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim prowadzi księgę wieczystą KW (...).

W dniu 31 marca 1993 r. w Kancelarii Notarialnej pozwanego - Notariusza B. R. w O. tuż przed końcem jej pracy stawił się pozwany M. M. (1) z kobietą, którą przedstawił jako swoją żonę – powódkę R. M., celem sporządzenia aktu notarialnego. Termin dokonania tej czynności uzgodnił wcześniej z notariuszem radca prawny pozwany - B. Z.. Tego też dnia został sporządzony akt notarialny repertorium A nr (...), w którego treści notariusz stwierdził, że stawiała się przed nim R. M. córka M. i T., i oświadczyła, że:

- w § pierwszym aktu : w księdze wieczystej Kw nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. dla nieruchomości położonej w R., gmina O. W., oznaczonej jako dz. (...), będącej rolą o obszarze 2.30.00 ha, prawo własności wpisane jest na rzecz R. M., córki M. i T. oraz jej męża M. M. (1) syna J. i T.. W działkach III i IV tej księgi wpisów nie ma;
- w § 2 aktu: R. M. udzieliła mężowi swojemu M. M. (1) pełnomocnictwa do złożenia w jej imieniu również, wniosku o wpis w księdze wieczystej Kw nr (...) hipoteki w kwocie 2.900.000.000 zł (dwa miliardy dziewięćset milionów starych złotych) udzielonej im przez (...) Bank (...) S.A. w W., do załatwienia wszelkich czynności związanych z zabezpieczeniem tego kredytu w księdze wieczystej, do odbioru i kwitowania korespondencji w tej sprawie oraz do odbioru i kwitowania pieniędzy.

W tym czasie jako urzędniczka w Kancelarii Notarialnej notariusza B. R. w O. zatrudniona była pozwana D. B.. Do jej obowiązków należało prowadzenie księgowości, ksiąg biurowych, wysyłanie dokumentów, sprawdzanie ksiąg wieczystych, ustalanie terminów czynności notarialnych oraz czynności gospodarcze.

Zarówno radca prawny B. Z., jak również notariusz i pracownicy Kancelarii Notarialnej byli przekonani, że osobą stającą do aktu razem z M. M. (1) jest jego żona - R. M.. Przed sporządzeniem aktu notariusz sprawdził dane niezbędne dla jego sporządzenia, a zwłaszcza zidentyfikował zarówno M. M. (1), jak i kobietę, która zapewniała, że jest jego żoną R.. D. M. zgadzały się z danymi, jakie figurowały w paszporcie okazanym przez tę kobietę. Nie budził także wątpliwości wygląd tej kobiety w porównaniu z fotografią w paszporcie, jak również samo zachowanie się kobiety, przystępującej do aktu.

Po ustaleniu treści oświadczenia - pełnomocnictwa, notariusz przekazał wszystkie dane i polecił sporządzić akt notarialny w maszynopisie pozwanej S. W. - pracownicy kancelarii. Wtedy kobieta będąca z M. M. (1) podała swój adres zamieszkania, bo tych danych paszport nie zawierał. Po sporządzeniu przez pozwaną S. W. maszynopisu aktu notarialnego Rep. A nr (...) - notariusz odczytał przybyłym treść aktu, a M. M. (1) i będąca z nim kobieta złożyli pod nim swe podpisy w miejsc wskazanym przez notariusza. Stojąca wraz z pozwanym do powyższego aktu kobieta, utożsamiająca się z powódką i legitymująca się jej paszportem w rzeczywistości nie była powódką.

W dniu 19 kwietnia 1993 r., przed notariuszem L. D. w jego kancelarii w O., pozwany M. M. (1) działając w imieniu własnym i w oparciu o powyższe pełnomocnictwo również na rzecz powódki R. M. wyraził w jej imieniu zgodę na wpisanie hipoteki w kwocie 2.900.000.000 zł (dwa miliardy dziewięćset milionów starych złotych) w księdze wieczystej KW nr (...) na całej nieruchomości objętej współwłasnością stron,

W dniu 13 maja 1993 r., przed notariuszem L. D. w jego kancelarii w O., pozwany M. M. (1) działając w imieniu własnym i w oparciu o powyższe pełnomocnictwo również na rzecz powódki R. M. wyraził zgodę na zaciągnięcie kredytu w (...) Banku (...) S.A. III Oddział w W. w kwocie 2.900.000.000 zł (dwa miliardy dziewięćset milionów starych złotych) na warunkach bliżej określonych we wniosku tegoż Banku skierowanym do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim o wpis hipoteki w tejże kwocie.

Zaciągnięty przez pozwanego M. M. (1) na podstawie powyższych dokumentów kredyt nie został spłacony. Skutkiem powyższego było wszczęcie przez kredytujący bank egzekucji z nieruchomości obciążonej na jego rzecz hipoteką. W dniu 27 stycznia 1995 r., Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim w sprawie o sygn. akt I Nc 101/94 z powództwa (...) Banku (...) S.A. III Oddział w W. nakazał powódce R. M. zapłatę na rzecz tego Banku kwotę 266.627 zł (2.666.269.700 starych złotych). Zarzuty, które wniosła powódka zostały odrzucone w związku z uchybieniem terminu do ich złożenia.

Wyrokiem z dnia 16 września 1997 roku Sąd Rejonowy w Ostrowie Wlkp. uniewinnił powódkę od zarzutu popełnienia przestępstwa polegającego na tym, że w dniu 8 marca 1995 r. w O. W., złożyła zawiadomienie o przestępstwie w sprawie podrobienia jej podpisu na akcie notarialnym nr (...), wiedząc, iż przestępstwa nie popełniono. Powyższe orzeczenie zapadło po przeprowadzeniu w sprawie czynności procesowych, w szczególności dowodu z dwóch opinii instytutów ekspertyz sądowych, które wykluczyły nakreślenie badanego podpisu pod treścią aktu notarialnego przez powódkę.

W dniu 9 marca 2000 r., (...) Bank (...) S.A. III Oddział w W. sprzedał pozwanej J. S. wierzytelność przysługującą mu od pozwanego M. M. (1) z tytułu zaciągniętego a niespłaconego kredytu w kwocie 290.000 zł z terminem spłaty do dnia 29 czerwca 1993 r. przedłużonym aneksami do dnia 18 lutego 1994, której kwota na dzień 8 marca 2000 r. wynosiła 665.944,10 zł. Wierzytelność ta sprzedana została wraz z jej zabezpieczeniem w postaci hipoteki zwykłej w kwocie 290.000 zł na nieruchomości położonej w R. gm. O. stanowiącej współwłasność powódki R. M. i pozwanego M. M. (1) /KW nr (...) wraz z cesją polisy ubezpieczeniowej, oraz weksla in blanco wystawionego przez pozwanego M. M. (1) i poręczonego przez Z. P. do kwoty 70.000,00 zł.

Powódka R. M. nie wiedziała o zaciągniętym przez pozwanego M. M. (1) kredycie, ani o dokonanych przez niego w jej imieniu czynnościach. Po uzyskaniu informacji o tych czynnościach, powódka je zaskarżyła.

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2003 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie I C 502/03 z powództwa R. M. przeciwko M. M. (1) o ustalenie:

1. stwierdził, że pełnomocnictwo udzielone w dniu 31 marca 1993 r. w formie aktu notarialnego przed Notariuszem B. R. w Kancelarii Notarialnej w O. W., repertorium A nr (...), zawierające w szczególności w treści umocowanie M. M. (1) - pozwanego, przez R. M. - powódkę, do złożenia również w imieniu tej osoby wniosku o wpis w księdze wieczystej Kw nr (...) (prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wlkp.) hipoteki w kwocie 2.900.000.000 zł (dwa miliardy dziewięćset milionów starych złotych) a po zastosowaniu reguł denominacji 290.000 zł, ustanowionej na rzecz Powszechnego banku (...) S.A w W. oraz do załatwienia wszelkich czynności związanych z zabezpieczeniem tego kredytu w księdze wieczystej, a także do odbioru korespondencji i kwitowania zarówno korespondencji jak i pieniędzy; jest nieważne.

2. stwierdził, że zezwolenie współmałżonka na zaciągnięcie kredytu bankowego dokonane dnia 13 maja 1993 r. w formie aktu notarialnego przed Notariuszem L. D. w Kancelarii Notarialnej w O. W., repertorium A nr 749/1993, zawierające w szczególności w treści zgodę wyrażoną przez M. M. (1) - pozwanego, w imieniu R. M. - powódki, na zaciągnięcie kredytu w (...) Banku (...) S.A. III Oddział w W. w kwocie 2.900.000.000 zł (dwa miliardy dziewięćset milionów starych złotych) a po zastosowaniu reguł denominacji 290.000 zł, przez wymienionego kredytobiorcę na warunkach bliżej określonych we wniosku ubiegającego się o kredyt, jest nieważne.

Nadto wyrokiem uzupełniającym z dnia 17 czerwca 2004 r., Sąd Okręgowy w Kaliszu stwierdził, że również zezwolenie współmałżonka na obciążenie hipoteką nieruchomości w R. Kw nr (...) z dnia 19 kwietnia 1993 r. sporządzone przed notariuszem L. D. w Kancelarii Notarialnej w O. rep. A nr (...) jest nieważne.

Pozwany M. M. (1) dowiedział się o sprzedaży wierzytelności z tytułu kredytu bankowego przez (...) Bank (...) S.A. w W. od nabywcy - pozwanej J. S. A. S. i J. S. byli właścicielami działki sąsiadującej z nieruchomości stron i pierwotnie myśleli o założeniu wspólnego z pozwanym interesu, a gdy ich plany uległy zmianie, zaproponowali pozwanemu odkupienie wierzytelności. Pozwany M. M. (1) uznał zakup wierzytelności za korzystny dla siebie. W dniu 08 grudnia 2005 r. pozwany M. M. (1) zawarł z pozwaną J. S. umowę sprzedaży wierzytelności, przed Notariuszem M. M. (3), w Kancelarii Notarialnej w W. w formie aktu notarialnego, repertorium A nr (...). W treści tej umowy - zbywca wierzytelności J. S. oświadczyła, że przysługuje jej wobec M. M. (1) i jego byłej żony R. M. wymagalna wierzytelność w kwocie podstawowej 665.994,10 zł przed denominacją, którą to kwotę wierzytelności pozwany M. M. (1) potwierdził. Pozwana J. S. oświadczyła ponadto, że wierzytelność tę nabyła od Banku (...) S.A w W. i wierzytelność ta weszła do jej majątku wspólnego z A. S. J. S. sprzedała (przełała) opisaną wyżej wierzytelność w kwocie 66.599,41 zł po denominacji, przysługującą jej wobec M. M. (1) i jego byłej żony R. M. za cenę 70.500 zł, M. M. (1), a ten ostatni oświadczył, że wierzytelność tę kupuje. Cena za wierzytelność została zapłacona w dniu zawarcia umowy, co zbywająca potwierdziła w treści umowy.

Przeciwko pozwanym K. M. i M. M. (1) toczyło się postępowanie karne dotyczące sfalszowania dokumentów w postaci aktów notarialnych, uznanych za nieważne wyżej opisanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu. Pozwana K. M. została w tym postępowaniu uniewinniona we wszystkich instancjach, zaś co do pozwanego M. M. (1) Sąd umorzył postępowanie ze względu na przedawnienie karalności,

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 23 lipca 2012 roku wydanym w sprawie I C 289/03 prawomocnie oddalił powództwo R. M. przeciwko M. M. (1) i K. M. o zapłatę. W sprawie tej powódka domagała się „zwrotu strat materialnych i moralnych” spowodowanych sfalszowaniem jej podpisu na akcie notarialnym.

(okoliczności bezsporne)

Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 13 czerwca 2017 r. wydanym w sprawie I Ns 346/01 dokonano podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni R. M. oraz uczestnika postępowania M. M. (1), nabytego w trakcie trwania ustawowej wspólności majątkowej, która powstała 5 kwietnia 1986 r. na skutek zawarcia małżeństwa, a została zniesiona z dniem 1 stycznia 1992 r. na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Kaliszu z 30 listopada 1992 r., wydanego w sprawie o sygn. akt II C 98/92 w ten sposób, że m. in. przyznano na rzecz R. M., w całości, prawo własności nieruchomości o obszarze 2,3000 ha położonej w R., dla której Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim prowadzi księgę wieczystą nr (...), decydując jednocześnie o spłacie na rzecz M. M. (1) oraz oddalając dalej idące żądania wnioskodawczyni i uczestnika postępowania. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że Sąd uznał za nieudowodnione i nieuzasadnione roszczenie R. M. przeciwko pozwanemu o odszkodowanie w kwocie 1.300.000,00 zł „za zniszczenie nieruchomości i utracone korzyści”. Sąd ten przyjął, że R. M. nie udowodniła przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej M. M. (1), w tym w szczególności zachowań uczestnika, zwłaszcza wskazywanych zachowań związanych z powstaniem szkody, jak i jej wysokości.

(bezsperne; postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim k, 1547-1547v; postanowienie Sądu Okręgowego w Kaliszu wraz z uzasadnieniem k. 1608-1613

Powołany wyżej stan faktyczny był w zasadzie bezsporny, albowiem był on przedmiotem prawomocnie zakończonych postępowań sądowych. Przytoczone ustalenia były formułowane w uzasadnieniach sądów różnych instancji. Okoliczności te nie budziły wątpliwości Sądu, nie były również kwestionowane przez żadną ze stron.

Zasadnicze znaczenie z punktu widzenia żądania powódki miały ustalenia oraz rozważania prawne poczynione przez Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim w sprawie I Ns 346/01 oraz Sąd Okręgowy w Kaliszu w sprawie II Ca 776/17.

W świetle powyższego postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, ostatecznie nieprzydatna dla rozpoznania sprawy okazała się opinia biegłej z zakresu szacowania wartości nieruchomości E. W.. Opinia tak, choć opracowana w sposób zgodny z zasadami sztuki, jasny i odpowiadający na pytania postawione w tezie dowodowej, nie ma znaczenia z uwagi na fakt, że nieruchomość zlokalizowana w miejscowości R. była już przedmiotem podziału majątku dokonanego pomiędzy stronami, a o wszystkich związanych z nią roszczeniach, orzeczono już w przywoływanej wyżej sprawie. Sąd nie brał ponadto pod uwagę przy ustaleniu stanu faktycznego licznych pism, artykułów, wycinków prasowych i korespondencji prywatnej łączonej do pism R. M.. Dokumenty te nie miały bowiem znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego, lecz były załączane przez R. M. na okoliczność wzmocnienia jej argumentacji o poczuciu krzywdy, jakiego doświadczała. Te dokumenty prywatne nie mają jednak waloru ani dokumentu urzędowego, ani opinii biegłego sądowego. Wreszcie – dotyczą one okoliczności co do których nie było sporu między stronami procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

R. M. w niniejszej sprawie dochodziła zadośćuczynienia i odszkodowania, których wartość doprecyzowała ostatecznie w trakcie rozprawy przed (...) Sądem Okręgowym. Powódka podstaw owych świadczeń doszukiwała się w dość ogólnych okolicznościach, których źródłem miała być szeroko pojęta działalność M. M. (1) na przestrzeni ostatnich 30 lat, skutkująca – jak wskazywała to powódka – koniecznością chodzenia przez nią 30 lat po sądach. Doprecyzowanie podstaw, na jakich powódka opierała swoje żądanie mogło nastroczać pewnych trudności z uwagi na sposób formułowania myśli przez R. M. oraz fakt jej występowania w procesie bez profesjonalnego pełnomocnika – z którego dobrowolnie zrezygnowała. Ostatecznie jednak to nie strona, lecz Sąd zna prawo i jego rolą jest ustalenie podstawy prawnej wywodzonego żądania – w myśl zasady *da mihi factum, dabo tibi ius*. R. M. nie miała zatem obowiązku wskazywać konkretnego przepisu, w oparciu o który domagała się zadośćuczynienia lub odszkodowania. Wnikliwa interpretacja żądań powódki prowadzi do Sąd wniosku, że podstawą faktyczną żądań zgłoszonych przez powódkę jest szeroka i sięga szkód w mieniu powódki, wyrządzonych posługiwaniem się sfałszowanymi aktami notarialnymi o rep. A (...), obciążeniem bez jej zgody hipoteką nieruchomości, stanowiącej współwłasność powódki, składaniem fałszywych zeznań, sfałszowaniem wskazanych powyżej aktów notarialnych.

Jeśli chodzi o odpowiedzialność pozwanego za szkodę niemajątkową, na którą obszernie zwracała uwagę powódka, to podstawą takiej odpowiedzialności mogłyby być albo popełniony przez M. M. (1) delikt w postaci uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (art. 445 § 1 k.c.), albo naruszenie dóbr osobistych powódki (art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c.). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy zaofiarowany przez strony nie dał jednak podstaw Sądowi do zakwalifikowania powoływanych przez powódkę zachowań pozwanego do którejś z tych podstaw. Zwłaszcza, R. M. nie była w stanie powiązać jakie zachowanie pozwanego miałyby być deliktem z jego strony, jak też jakie zachowanie miało w sposób bezprawny naruszać jej dobra osobiste, i jakie dobra zostały naruszone. W szczególności, w niniejszej sprawie nie mieliśmy do czynienia ze związaniem sądu cywilnego jakimkolwiek prawomocnym wyrokiem skazującym M. M. (1) za czyny, jakich miał dopuścić się na szkodę powódki. Nie miał zatem w niniejszym procesie zastosowania art. 11 k.p.c. Żądanie zasądzenia na rzecz powódki jakiegokolwiek zadośćuczynienia jest bezpodstawne.

Z punktu widzenia odpowiedzialności pozwanego za szkodę majątkową, mogącą skutkować zasądzeniem należnego powódce odszkodowania, również i tutaj Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do przyjęcia takiej odpowiedzialności M. M. (1). Powódka wskazywała, że szkodą majątkową jaką poniosła, są utracone korzyści za lata 1994 – 2022, które

gdyby nie zachowanie M. M. (1), powódka mogłaby czerpać z nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny o powierzchni użytkowej 288,00 m² oraz halą produkcyjną powierzchni użytkowej 1.080,00 m² zlokalizowanej we wsi R. na działce o numerze ewidencyjnym (...), w gminie O., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). W tym miejscu należy jednak zauważyć, że tak skonstruowane żądanie nie mogło być uwzględnione w niniejszym procesie. Jak wynika bowiem z materiału dowodowego, nieruchomość z którą strona powodowa wiązała swoje roszczenie była już przedmiotem podziału majątku dokonanego pomiędzy byłymi małżonkami M..

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie o podział majątku m. in. przyznano na rzecz wnioskodawczyni (R. M.), w całości prawo własności tej nieruchomości, zasądając zarazem od wnioskodawczyni w tamtej sprawie (powódki) na rzecz uczestnika postępowania (pozwanego) kwotę 110.122,61 zł płatną w 10 rocznych ratach, 1. w wysokości 11.012,27 zł, a następne dziewięć w wysokości po 11.012,26 zł każda tytułem dopłaty od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania.

Zgodnie z art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Jednocześnie, zgodnie z art. 46 k.r.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Zgodnie zaś z art. 688 k.p.c. do działy spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności. Zgodnie z kolei z art. 618 § 1 k.p.c. w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także spory o prawo żądania zniesienia współwłasności i o prawo własności, jak również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy.

Powyższe winno skutkować konstatacją, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga również o wzajemnych roszczeniach pomiędzy byłymi małżonkami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego, pobranych pożyczek i innych przychodów.

Analiza postępowania o podział majątku wspólnego byłych małżonków R. i M. M. (1) prowadzi do wniosku, że nie tylko kwestia własności spornej nieruchomości została wyczerpująco uregulowana. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oraz rozpoznający apelację Sąd Okręgowy w Kaliszu prawomocnie oddaliły roszczenie wnioskodawczyni przeciwko M. M. (1) o „odszkodowanie w kwocie 1.300.000,00 zł za zniszczenie nieruchomości i utracone korzyści”, które to roszczenie było dochodzone przez R. M. łącznie z żądaniem zasadniczym, tj. podziału majątku dorobkowego. Wnioskodawczyni nie udowodniła bowiem w tamtej sprawie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej M. M. (1), w tym w szczególności części wskazywanych zachowań uczestnika, związku wskazywanych zachowań z powstaniem szkody, jak i jej wysokości. R. M. twierdziła w tamtym postępowaniu, że M. M. (1) spowodował „ogromne straty” w jej majątku, czego dowodem jest obciążenie hipoteką jej współwłasności, co pozbawiło ją możliwości zarządzania nieruchomością. To z kolei prowadziło – zdaniem powódki – do sytuacji, w której nie mogła rozporządzać ona swoim majątkiem, tj. nie mogła sprzedać 1/2 udziału w nieruchomości, bo na nieruchomości wpisana była hipoteka „w wyniku przestępstwa sądu”. R. M. nie udowodniła jednak twierdzeń o uniemożliwieniu zarządzania (współzarządzania) nieruchomością i niemożnością uzyskiwania dochodów, jak i nie udowodniła próby sprzedaży nieruchomości. Tymczasem, sam fakt wpisania hipoteki nie uniemożliwia zarządzania i sprzedaży nieruchomości, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim w pisemnym uzasadnieniu do przywołanego wyżej postanowienia.

Sąd Okręgowy zwraca nadto uwagę, iż konstrukcja postępowania o podział majątku wspólnego ma na celu kompleksowe uregulowanie struktury własnościowej dzielących się byłych małżonków, a także kompleksowe uregulowanie wszystkich innych rozliczeń towarzyszących podziałowi majątku wspólnego. Przyjąć zatem należy, iż roszczenia na które wskazywała powódka, były już raz przedmiotem osądu – w sprawie o podział majątku wspólnego, zaś od tego czasu brak jest nowych podstaw, z których powódka mogłaby wywodzić swoje roszczenie.

Z materiału dowodowego zaferowanego przez stronę powodową nie wynika, aby od uprawomocnienia się postanowienia o podziale majątku wyszły na jaw inne, nowe okoliczności które uzasadniałyby zasądzenie jakiegokolwiek odszkodowania na rzecz R. M. w związku z powołaną nieruchomością. Powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności pozwanego, tj. szkody, bezprawności działania oraz związku przyczynowego pomiędzy bezprawnym działaniem pozwanego i szkodą.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy jako nieudowodnione oddalił powództwo R. M. w całości, o czym orzeczono w sentencji wyroku.